

Het onderzoek naar de pecten oculi van postduiven

Auteur: Leo Feng

Mijn onderzoek begon met een stage bij de heer Hongquan Sun, een toonaangevende expert op het gebied van de beoordeling van duivenogen in China. Daarnaast heb ik gedurende een periode van vijf jaar meer dan 100 duivenhokken bezocht in België en Nederland, waarbij ik de ogen van ruim 2300 postduiven heb onderzocht.

Dit onderzoek is gebaseerd op een groot aantal feitelijke observaties en heeft tot doel waardevolle informatie te delen met andere liefhebbers en gezamenlijk de kennis over dit onderwerp te vergroten. Op basis van deze waarnemingen ben ik tot de conclusie gekomen dat de beste postduiven unieke kenmerken vertonen in de pecten oculi.

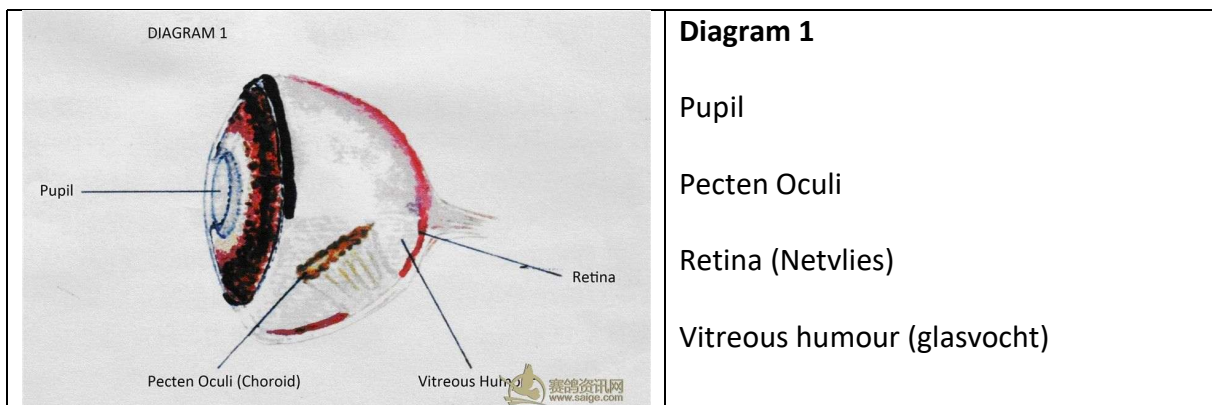
Ook ben ik ervan overtuigd dat de kwaliteit van de gemiddelde postduiven verbeterd kan worden door onderscheid te maken tussen de verschillende rassen en hun specifieke eigenschappen, zoals oriëntatievermogen, snelheid, uithoudingsvermogen en behendigheid. Door duidelijke regels te hanteren bij kweek en selectie zullen er minder fouten worden gemaakt, waardoor de kwaliteit van de gemiddelde postduif zal toenemen.

Onderzoeksmethode

Het onderzoek werd uitgevoerd met behulp van een spleetlamp, waarbij de microscoop was ingesteld op een vergroting van 20x. De spleetlamp produceert een smalle, intense lichtbundel waarmee het oog nauwkeurig kan worden onderzocht. Dankzij deze vergroting konden fijne details van het oog duidelijk worden waargenomen.

Tijdens het onderzoek werd de duif met één hand stevig maar voorzichtig vastgehouden, zodat zij zo stil mogelijk bleef. De duif werd gepositioneerd met de staart omhoog en de kop naar beneden, onder een hoek van ongeveer 45 graden. Met de andere hand werd de kop van de duif gestabiliseerd op een afstand van circa 3 tot 4 centimeter van de spleetlamp.

Door met de hand die de kop vasthield zowel de hoek als de afstand zorgvuldig te controleren, kon het licht van de spleetlamp via de pupilopening het oog binnendringen. Op deze wijze werden het netvlies en het superieure epitheel van de pecten oculi zichtbaar en konden deze nauwkeurig worden beoordeeld.

Pecten Oculi

De pecten oculi is een zeer gespecialiseerd, kamvormig vaatorgaan dat voorkomt in de ogen van vogels. De primaire functie van de pecten oculi is het leveren van voedingsstoffen en zuurstof aan de binnenste lagen van het netvlies. Er worden ook nog andere functies aan de pecten oculi toegedicht, waaronder de scherpte van het gezichtsvermogen en navigatie.

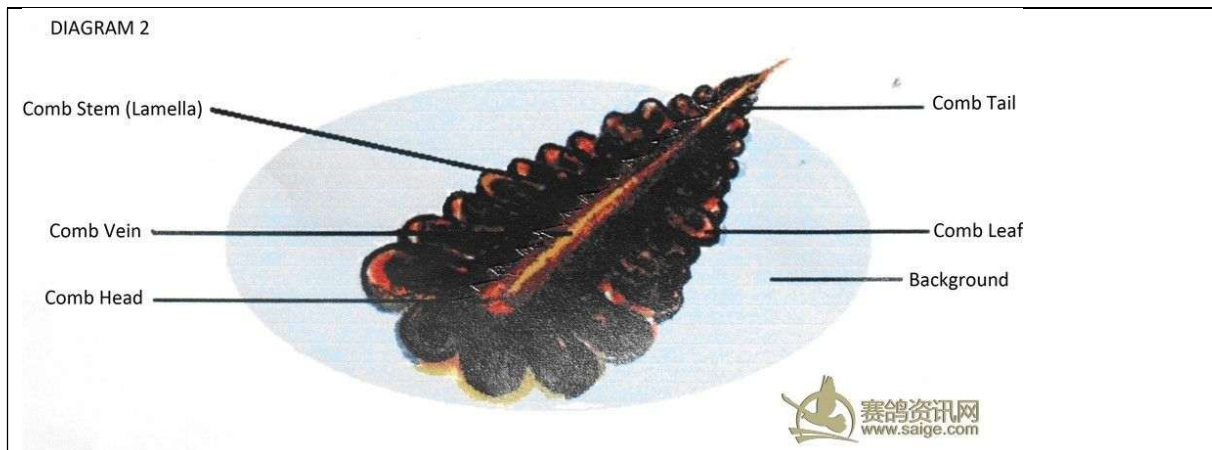

Diagram 2 :

Comb stem = de stam

Comb vein = de ader

Comb head = het hoofd

Comb tail = de staart

Comb leaf = het blad

Background = achtergrond

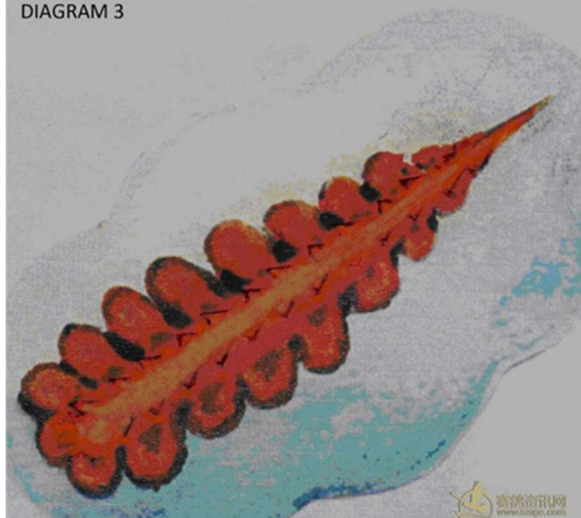
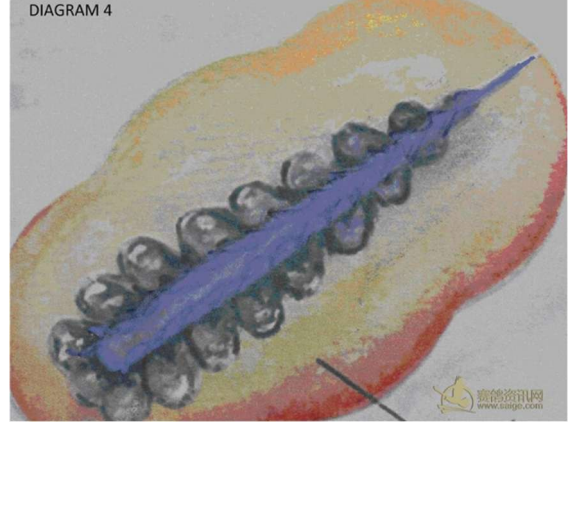
De *pecten oculi* bestaat uit een blad, een stam en de randen van de plooien. De stam heeft scherpe randen en drukt tegen de netjes gerangschikte bladen aan. Samen vormen deze onderdelen een opvallende, kamvormige structuur in het oog.

De lamellen zijn dunne, geplooid weefselvouw en vormen als het ware de “tanden” van deze kam. Zij bepalen voor een groot deel het uiterlijk en de kwaliteit van de *pecten oculi*.

Een *pecten oculi* met gouden lamellen wordt gezien als van zeer hoge kwaliteit. Deze heeft een warme oranje- tot beige kleur en is licht doorschijnend. Zulke *pecten oculi* worden vaak aangetroffen bij uitstekende kweekduiven en bij duiven met een groot uithoudingsvermogen.

Lamellen die bruin of donker van kleur zijn, ogen meestal matter. Soms lopen de kleuren in elkaar over, van licht naar donker en van dof naar glanzend, waardoor er weinig duidelijke kleurverschillen te zien zijn. Ondanks deze variaties is de *pecten oculi* meestal vrij egaal van kleur. Het geheel lijkt bedekt met een zachte, goudachtige waas met vlekjes.

In veel gevallen zijn de bladen en de stam niet van dezelfde kleur. Ze vertonen verschillende kleurtinten waarbij het oppervlak geglaazuurd lijkt. Sommige structuren ogen wazig, met glanzende lijnen en randen.

DIAGRAM 3 	DIAGRAM 4
Gouden lamellen: <i>het gehele orgaan is oranje-geel van kleur, soms bruinig, normaal met glanzende lijnen. Deze lamellen zien we veel bij kruisingen van topduiven uit ingeteelde bloedlijnen.</i>	Zilveren lamellen: <i>het gehele orgaan is blauwgrijs van kleur. Deze met wit glazuur op de bladen noemen we "de kerstbomen". Duiven met zulke kenmerken zijn vrijwel altijd van topkwaliteit.</i>
DIAGRAM 5 	DIAGRAM 6
Bronzen lamellen: <i>de kleur bestaat uit verschillende kleuren bruin, meestal gevonden bij kruisingen van betere kwaliteit duiven.</i>	Grijze lamellen: <i>het gehele orgaan is donkergrijs van kleur met een paar verschillende lichtere grijs tinten.</i>

De pecten oculi met bronzen lamellen vertoont glanzende lijnen. Het DNA is complexer dan dat van de pecten oculi met gouden of zilveren lamellen. Het fokken met duiven die dit type pecten oculi bezitten, vergt daardoor meer techniek en ervaring.

De pecten oculi met grijze lamellen komen zowel voor bij duiven die geboren zijn uit inteeltkoppels als bij duiven uit kruisingen, maar vaak behoren zij tot gemengde lijnen. Duiven met een pecten oculi van deze kleur zijn dikwijls in staat hoge vliegsnelheden te

bereiken tijdens zonnige dagen. Daarnaast zijn sommige van deze duiven nogal nerveus en schichtig.

Conclusies:

1. De kleur van de lamellen zijn van belang voor het bepalen van de kwaliteit van duif.
2. Wanneer de lamellen van één kleur zijn betreft het een rasduif van topkwaliteit.
3. Lamellen die zuiverheid en helderheid vertonen zijn van een gezonde duif.
4. Lamellen die slank van vorm zijn zie je vooral bij duiven die hoge snelheden kunnen bereiken.
5. Zijn de lamellen kort en breed van vorm is dat een teken van stabiliteit. Deze duiven zijn dikwijls constante vliegers, maar meestal geen kopvliegers.
6. Wanneer de lamellen geheel of gedeeltelijk naar buiten toe buigen spelen bij deze duif genetische factoren een grotere rol dan omgevingsfactoren.
7. Pecten oculi die vaak trillen duiden op een duif die energiek en behendig is.

De Ader

De aders worden geïnterpreteerd als blootgestelde hersenzenuwen. Duiven met zilverkleurige, witte of gele aders vertonen een zeer hoge kwaliteit. Op grotere afstand van huis reageren zij stabiel op aardmagnetisme, atmosferische geuren, zonnestraling en geografische en landschapskenmerken, wat leidt tot een nauwkeurigere coördinatie en oriëntatie.

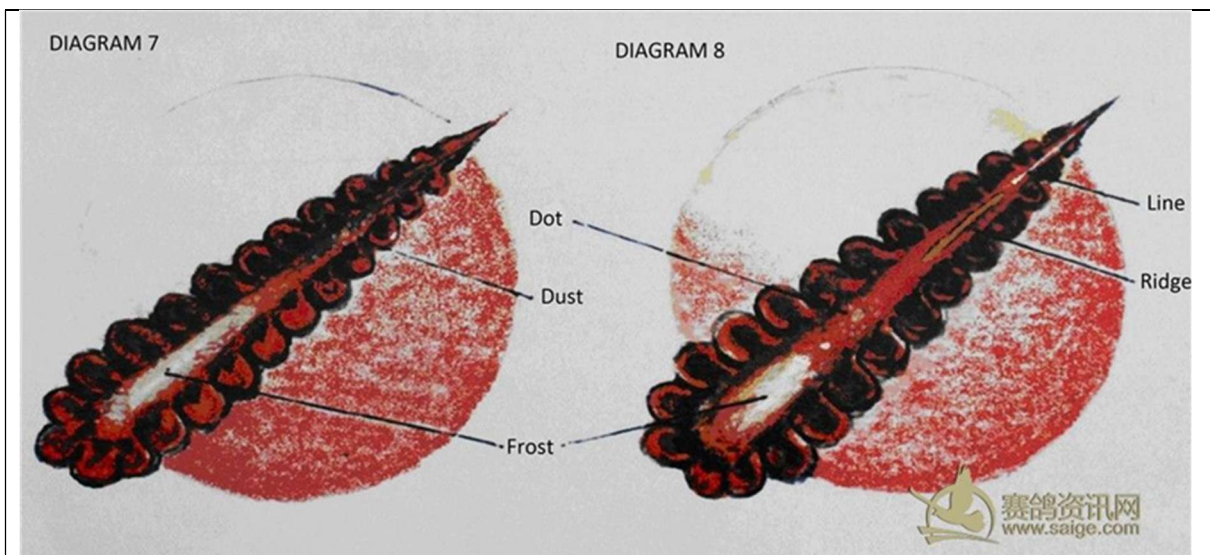

Diagram 7 en 8 :

Dot = vlek – Dust = stofdeeltjes – Frost = glazuur – Line = lijn – Ridge = richel

- **Richels** kunnen overal langs en boven de middellijn van de lamellen voorkomen en kunnen de vorm hebben van vlekken of lijnen. Hun lengte, breedte, dikte en kleur

kunnen verschillen. Sommige kunnen zich over de gehele lengte bevinden, andere alleen op het hoofd-, midden- of staartgedeelte.

- **Lijnen** kunnen overal op de lamellen voorkomen en hebben een witte, grijs witte of lichtgele kleur.
- **Stofdeeltjes**, zichtbaar als sterretjes, kunnen zich overal op de bladen bevinden; het aantal kan variëren.
- **Vlekken** verschijnen als glanzende fragmentjes overal op de lamellen; het aantal varieert en de kleur is hoofdzakelijk goudgeel of wit.
- **Glazuur** bestaat uit blootgestelde zenuwen. Het lijkt op bevroren ijs of nevel op de lamellen en de bladen.

Conclusies:

1. De aanwezigheid van richels, lijnen, stofdeeltjes en glazuur is kenmerkend voor de kwaliteit van postduiven. Aanwezigheid is beter dan afwezigheid, helderheid is beter dan wazigheid en hoe meer van deze kenmerken aanwezig zijn, des te beter de kwaliteit.
2. De aanwezigheid van glazuur of mist in de lamellen is gunstig voor de kweek. Wanneer dit zich in de staart bevindt, is de duif beter geschikt voor wedstrijden.
3. Idealiter bevindt dit kenmerk zich in de staart, omdat dit een belangrijke factor is voor het winnen van wedstrijden.
4. Hoe minder stofdeeltjes, vlekken en glazuur aanwezig zijn, des te geringer zijn de kwaliteiten van de duif.

De Bladen

Een blad van hogere kwaliteit lijkt op een bloem en is bedekt met glanzende vlekken. De bladen zijn dik en op de plaats waar de lamellen en het blad bijeenkomen, zijn ze sterk en stevig.

Een blad dat puntig (scherp) van vorm is en een kegelvormig einde heeft, wijst in de regel op potentieel goede wedstrijdduiven; een hoge dichtheid van de bladen wijst vaak op een goede midden- tot lange afstandsduif.

Duiven waarvan de bladen een ronde vorm hebben, behoren doorgaans tot de langeafstandscategorie.

Lange en ronde bladen wijzen op een groot uithoudingsvermogen.

Conclusies, eigenschappen voor kwaliteit en snelheid:

1. Slank en vertoont over het gehele blad een vrijwel gelijkblijvende breedte.
2. De lamellen van de pecten oculi zijn gericht naar het overgangsgebied van de steel naar het blad en vertonen daarbij een ladderachtige structuur.
3. Als de aderen op de lamellen uitsteken, kleurt de lengte, breedte, dikte, helderheid of dichtheid de ader blauwgrijs.

4. Als de bladen dik zijn met glanzend pastel kleurige vlekken zoals bloemen, dan zijn ze de beste van hun soort.
5. Het aantal bladen kan ongeveer aangeven wat de meest geschikte afstand is voor de duif.

Het Hoofdeinde

Het hoofdeinde bevindt zich aan het lagere gedeelte van de pecten oculi, ter hoogte van de hoek. Dit deel is doorgaans plat en breed van vorm. De bladen zijn in dit gebied relatief dik en goed ontwikkeld.

Wanneer in de lamellen of op de bladen duidelijke kwaliteitskenmerken aanwezig zijn, zoals glazuur, lijnen of stofachtige deeltjes, duidt dit op een verhoogde kweekwaarde van de duif. Om die reden wordt dit deel van de pecten oculi aangeduid als het kweekgebied.

De Staart

De staart bevindt zich aan het topgedeelte van de pecten oculi en beslaat ongeveer één zesde van de totale pecten oculi. In dit gebied zijn de lamellen doorgaans minder breed; sommige zijn zelfs verschrompeld tot kleine, puntige vormen met teruggetrokken en gerangschikte bladen. Deze variatie is zeer specifiek, maar geeft uitsluitend een indicatie van de algemene kwaliteit van de postduif.

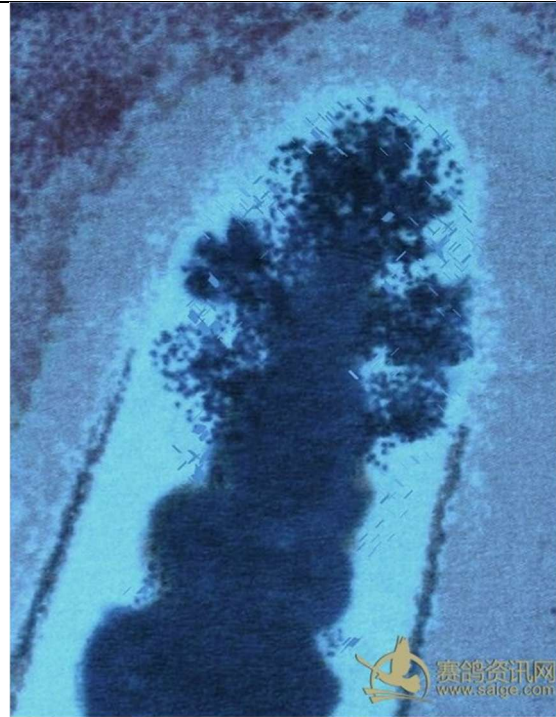
Wanneer de bladen in het staartgedeelte glazuur vertonen, wijst dit op een uitstekende postduif.

Aan het kegelvormige uiteinde van de staart kunnen zich dichtbevolkte kleine zwarte punten en minuscule, zijdeachtige haartjes bevinden op een donkergrijze stam. Dit worden de zenuwen genoemd. Voor deze zenuwen geldt: hoe meer, des te beter. Daarnaast verdienen heldere kleuren de voorkeur boven doffe kleuren. Indien ook het aanhechtingspunt van de bladen dichtbevolkt is met deze punten, neemt de kwaliteit van de duif verder toe.

Bij het kegelvormige uiteinde van de staart mag de stam niet steil, onregelmatig of gekruld eindigen. Indien dit wel het geval is, duidt dit op een postduif van mindere kwaliteit.

Gevormd als een metalen rasp. Dit type staart zie je meer bij kweekduiven voor de middellange afstand dan bij goede vliegduiven.

Gevormd als takken. Dit type staart wijst op wisselende vliegresultaten; deze duiven zijn beter voor de kweek, maar dan wel als ze gouden of zilveren lijnen hebben.

De staart gevormd als een toren. Dit kenmerk wijst op een goede vlieg- en kweekduif voor de middellange afstand.

De staart gevormd als een kegelvormige touw. Dit kenmerk wijst op een duif voor de lange afstand.

Adviezen voor de kweek

1. Om nageslacht van gelijke kwaliteit te kweken, is het aan te raden duiven te koppelen met zoveel mogelijk hetzelfde type pecten oculi, bij voorkeur met gesloten lamellen en een identieke vorm.
2. Wanneer je het nageslacht op specifieke eigenschappen wilt verbeteren, koppel dan een duif met een pecten oculi van topklasse aan een partner waarvan de pecten oculi gedeeltelijk van topklasse is. Deze manier van kweken vergroot de kans op beter nageslacht dan de ouders, doordat bepaalde eigenschappen worden samengebracht, zoals het beter kunnen omgaan met slechte weersomstandigheden. Probeer bijvoorbeeld een duif met bruine lamellen in de pecten oculi te koppelen aan een duif met gelige of rode lamellen.
3. Om duiven te kweken die hoge snelheden kunnen behalen, koppel je duiven met lange, glanzende lijnen op de lamellen van de pecten oculi aan elkaar.
4. Koppel duiven met scherpe bladen van de pecten oculi aan duiven met een laddervormig blad; let er daarbij op dat de bladen goed gerangschikt en harmonisch van vorm zijn.
5. Duiven waarbij de bladen van de pecten oculi zijn bedekt met witte glazuur en lange, glanzende lijnen, lenen zich voor koppeling met duiven die vrijwel ieder ander type pecten oculi bezitten.